

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

СИЛАБУС

**НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ**

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня

ступеня вищої освіти доктор філософії

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Гарань Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Гаврілова Л. Г. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Сипченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри

Топольник Я.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

Опис навчальної дисципліни
НАУКОВИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ

Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий
Викладач	Гарань Н. С. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».
Контактна інформація	garan_nat@i.ua
Консультації	середа з 11.00 до 12.00
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – норми та правила наукового стилю мовлення <i>предмет вивчення</i> навчальної дисципліни становлять теоретичні особливості української наукової мови.
Опис навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Науковий стиль мовлення» є формування поглибленого розуміння специфіки наукового стилю сучасної української мови, системних знань про розвиток традицій наукової усної та писемної комунікації, використання фахових термінів, з'ясування основних вимог до оформлення результатів наукової діяльності, набуття здобувачами навичок і компетентностей щодо наукового стилю мовлення.</p> <p><i>Завдання вивчення навчальної дисципліни</i> «Науковий стиль мовлення»: формування цілісного уявлення про сутність наукового стилю сучасної української мови, отримання системних знань про розвиток традицій наукової усної та писемної комунікації; набуття практичного досвіду самостійного пошуку, опрацювання та коректного використання джерел, вироблення навичок наукового мовлення, формування навичок аналізу та реферування наукових текстів, підготовки на основі опрацьованих власних робіт.</p> <p><i>Передумовами вивчення</i> навчальної дисципліни є опанування навчальних дисциплін, що мають бути вивчені раніше: Філософія науки, Професійна та наукова комунікація англійською мовою, Теорія освітології, Інноваційні технології в освіті.</p> <p><i>Програмні компетентності:</i> <i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК-3 Готовність використовувати сучасні методи й технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.</p> <p>ЗК-4 Готовність до створення та інтерпретації нових знань через</p>

наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.

ЗК-5 Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.

ЗК-6 Здатність до самоменеджменту, планування й розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.

ЗК-8 Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності (СК)

СК-2 Готовність здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних явищ і процесів із залученням широкого кола наукових джерел.

СК-4 Здатність цілісно розуміти історію і теорію педагогіки, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику й окреслювати перспективи розвитку.

СК-5 Володіння процедурами проектування, організації та моніторингу освітнього процесу з урахуванням необхідних перетворень в освітній сфері, в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків, в процесі наукового партнерства.

СК-7 Володіння системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання дослідницьких і практичних завдань навчання і виховання.

СК-8 Здатність науково супроводжувати студентоцентрований освітній і виховний процес з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.

Ключові слова: наукова мова, академічна доброчесність, вища освіта, наукове спілкування, композиція тексту, компресія, мовленнєва поведінка, відгук, рецензія.

Очікувані результати навчання:

ПРН-3 Застосовувати різні види письмових текстів та усних виступів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.

ПРН-4 Добирати методи науково-дослідної діяльності, методи генерування нових ідей під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань у обраній та суміжних галузях; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень.

ПРН-5 Дотримуватися основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування;

здійснювати особистісний вибір у морально-ціннісних ситуаціях, щовиникають у професійній сфері діяльності.

ПРН-9 Проводити аналіз основних світоглядних і методологічних проблем галузі та суміжних із нею наук; планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень.

ПРН-10 Застосовувати способи і прийоми планування мети, цілепокладання, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач; прийоми виявлення і усвідомлення своїх можливостей, особистих і професійно значущих якостей з метою їх удосконалення.

ПРН-11 Оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та творче застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.

ПРН-13 Здійснювати критичний аналіз сучасної системи освіти; створювати умови конструктивної взаємодії з усіма суб'єктами освітньо-виховного процесу.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

1. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С., Зінченко В. Кривий Ріг. 2019. 130 с. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/1644/1/>

2. Галузинська Л. Українська мова (за професійним спрямуванням). К.: Знання. URL:

http://pidruchniki.com/1153010448789/dokumentoznavstvo/movni_zasobu_bu_naukovogo_stilyu 3.

3. Колоїз Ж. Українська наукова мова (практикум). Кривий Ріг, 2017. 135 с.

4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни

«Науковий стиль мовлення» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форми навчання. / Уклад.: Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 65 с.

5. Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навч. посіб. / упоряд. Чорний І. В., Перцева В. А., Голопич І. М. Харків: ХНУВС, 2019. 272 с.

Платформи та сервіси дистанційного навчання:

Moodle дистанційний курс 1.

«Науковий стиль мовлення»

(<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2114>)

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

	<p>2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>3. Експрес-уроки української мови Авраменка О. URL: https://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky</p> <p>4. Культура мови на щодень URL: http://kultura-movy.wikidot.com/Лінгвістичний портал URL: http://www.mova.info/</p> <p>5. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду. URL: http://www.ulif.org.ua</p> <p>6. Словники України онлайн URL: https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/</p> <p>7. Стили української мови. URL: https://www.youtube.com/watch?v=r-7JMHrlmaw</p>
Теми	<p>Тема 1. Алгоритмічні приписи в контексті діяльнісної теорії навчання наукової мови.</p> <p>Тема 2. Алгоритмічні приписи як ефективний засіб керування процесом здобуття професійних знань.</p> <p>Тема 3. Алгоритмічні приписи як регламентовані схеми навчальних дій при композиційно-змістовому аналізі наукового джерела.</p> <p>Тема 4. Алгоритмічні приписи як регламентовані схеми навчальних дій при аналітичному опрацюванні інформації наукового джерела.</p> <p>Тема 5. Алгоритмічні приписи в організації самостійної наукової роботи.</p>
Методичні поради для викладачі в «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-презентації, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).</p> <p>Практичні методи: практичні заняття, навчальні дискусії, робота в групах, робота в парах.</p> <p>Наочні методи: методи спостереження, ілюстрації, демонстрації, презентації.</p> <p>Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, аналіз, рецензування.</p> <p>Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані та ін.</p> <p>Самостійна робота: складання глосарію, ментальних карт, таблиць, розробка проєкту, написання доповіді, есе, повідомлення, підготовка презентацій.</p>
Методичні поради для здобувачі в «Як навчатися?»	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій і презентацій; готуються до практичних занять, складають ментальні карти, розробляють проєкт, пишуть есе, готують презентації, доповіді.</p> <p>Види роботи здобувачів: складання глосарію, виконання комплексних завдань, порівняльний аналіз, розробка мультимедійних презентацій, робота над науковим повідомленням, перегляд та обговорення відеоматеріалів, підготовка виступів,</p>

творчих звітів, робота в парах, у групах, презентації результатів виконаних завдань тощо.

Оцінювання

Види, методи та форми контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи (проект, доповідь, есе, повідомлення, презентація, складання глосарію, ментальних карт, таблиць), залік.

Упродовж вивчення дисципліни здобувач повинен набрати 60-100 балів. 60 балів – визначається як сумарна мінімальна кількість балів для отримання допуску до складання заліку, 100 балів – сумарна максимальна кількість балів. Підсумковий контроль: залік.

Розподіл балів із дисципліни:

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	2	8	6
Т 2	1	0,5	5	2	8	6
Т 3	1	0,5	5	2	8	6
Т 4	1	0,5	5	2	8	6
Т 5	1	0,5	5	2	8	6
Т 6	1	1	5	2	9	6
Т.7	1	0,5	5	2	9	6
Разом	7	4	35	14	58	42

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	2	8	6
Т 2	1	0,5	5	2	8	6
Т 3	1	0,5	5	2	8	6
Т 4	1	0,5	5	2	8	6
Т 5	1	0,5	5	2	8	6
Т 6	-	-	-	-	16	9
Т 7	1	0,5	5	2	8	6
Разом	6	3	30	12	64	45

100 балів – сумарна максимальна кількість балів, 60 балів – сумарна мінімальна кількість балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ

	<p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf, Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДДПУ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf) Політика щодо: <i>дедлайнів та перескладання</i>: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від -1 бала до -5 балів). Здобувачі, які отримали незадовільну оцінку або були не допущені до підсумкового контролю, мають можливість ліквідувати академічну заборгованість згідно з відповідним графіком. Умовою для ліквідації академічної заборгованості є накопичення необхідної кількості балів (для досягнення 60 балів) за виконання визначених викладачем додаткових самостійних завдань до повторного складання контрольного заходу. <i>академічної доброчесності</i>: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату та допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. <i>відвідування</i>: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, друга вища освіта) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Науковий стиль мовлення» розроблено відповідно до потреб здобувачів, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; вивчення даного курсу передбачає набуття теоретичних знань і практичних навичок щодо організації наукової роботи, з дотриманням наукового стилю сучасної української мови та правил академічної доброчесності й етичних норм, отримання системних знань про розвиток традицій наукової усної та писемної комунікації; набуття практичного досвіду самостійного пошуку, опрацювання та коректного використання джерел, вироблення навичок наукового мовлення, аналізу та реферування наукових текстів, підготовки на основі опрацьованих власних робіт; формування соціальних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності педагога-науковця з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти. Набуті в процесі вивчення дисципліни компетенції сприятимуть формуванню конкурентних професійних переваг, затребуваних сучасним ринком праці.</p>

Гарань Н.С.

канд. пед. наук, доцент кафедри ПВШ

